

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HÍVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyiltér soronként 30 fillér.

József királyi herceg.

Szomorú hírt kaptunk e hó 13-dikán: József királyi herceg az örökhazába költözött. Bár nagyon jól tudjuk, hogy a természet örök törvénye alól kivételt senki nem képezhet, bár a súlyos betegség amagas kort elért kir. hercegnél sejtette, hogy a katastropha be fog következni, mégis összeszorul szívünk, gyászba borul lelkünk, fájdalom járja át az egész hazát: hiszen a legmagyarabb királyi herceg hagyott el bennünket. Mert a miénk volt ő! Lelke összeforrott a magyar nemzet lelkével, ismerte a magyar nép gondolkodását, vágyát, törekvését, hűségét. Szívvel-lélekkel magyar volt, magyarnak vallotta magát, s hazája Magyarországa volt.

Nagy a mi veszteségünk, nagyobb a mi gyászunk, bánatunk. Érezzük, hogy egy olyan úrt hagy ő maga után, mely nem egyhamar fog betöltődni, mert bár a fa nem száradt el gyümölcs nélkül, s a gyümölcs a magyar földben szép jövővel kecsegtető fává kezd fejlődni, még is könnyes szemekkel nézünk délceg alakjának közéletünkben való

TARCA.

Szirmay Tamás mókás könyve.

Ismerteti: *Mihalik József.*

— Folytatás —

Item Fabricius uram azt mondotta Kerekrethen vacsora felett, hogy Tiszócz nevű helységben Török nevű nemes ember nézvé, midőn egy temérdek nagy fát sok száz ember egy völgyből semmiképen ki nem húzhatott volna, ámbár marhával is azt húzni próbálták volna, akkor maga egyedül hozzáfogván és ördögöket segítségére tréfaképen híván, oly könnyen maga egyedül azon völgyből azt az temérdek, feljebb száz mázsát nyomó fát kihúzta, egész hegyre, mint egy pálczát.

Ezen Fabrici uram föllentését *Sulyovszky* Sándor uram Kerekrethen délelőtt Anno 1777. die 20. Martii igaznak lenni állírtta.

Item azt mondotta már sokszor inprotocolált *Fericius* (=Fabricius), hogy Lengyelországban, mely magában is igen tetves, az tetűk és szárnyasok mihelyest eloltják éjszakára az gyertyákat, szélteben repdesnek és egy emberről másra szállanak.

Item Kerekrethen vacsora fellett azt mondotta, hogy Neograd vármegyében

eltűntét, melyből oly bőven és eredményesen kivette a maga részét.

A magyarok Istene adjon neki örök nyugodalmat, ravatalát egy nemzet bánata s gyásza lengi körül!

A tüdővész.

Ha a statisztikában azt nézzük, hogy a halálozásnak mi az oka, úgy sajnálattal látjuk, hogy a legtöbb esetben a tüdővész szerepel. Ez így van nemcsak hazánk más részein, hanem Orsován is, ahol a múlt évi statisztikában, — mint azt lapunk múlt évi 35-ik számában jeleztük is — a tüdővész szerepel első helyen, dacára annak, hogy Orsova kellemes éghajlattal bír.

Valóban elszomorodunk, midőn olvassuk, hogy milliók pusztulnak el e szörnyű betegségben, s a baj fertőző voltánál fogva mindinkább terjed, s mind nagyobb arányokat ölt.

Ez bírta rá haránk egyes jobbait, hogy megindítsák a harcot a tüdővész ellen.

Az országos szervezkedés már a múlt években megkezdődött ezen célból. Azóta már létesült is hazánkban néhány oly szanatorium, mely — hála Istennek — eléggé szép sikerrel küzd a pusztító vész ellen. Azonban ez célnak még nem elég. Erős gátat kell vetnünk e betegségnek. S ezt nem érhetjük el másként, csak úgy, ha vidékenként, községenként

oly kutat tud, mely felől igen sós, közepben felettébb savanyú, alul pedig ordináris víz vagyon.

Item más kútat tud ugyanottan, melybe akár micodás érczet ha belé vetette, felül úszik, a fát pedig belé vetvén, leszáll.

Báró *Gilányi* György uram mondotta, hogy generál Hajszter uramon katharus lévén, nem kiálthatott nagyobbban, hanem csak úgy, hogy félmértföldnyire megállította szavával az maga táborát.

Gyarmati István uram olyan haresát látott Tokajnál, az ki egy ökröt nyelt el s csak az szarvai állottak az ökörnek a harsa szájából ki s azon ökör rúgódóván, megszagatta az harsa gyomrát s úgy ölte meg s az halászok kifogván, a harsának az hasában találták az ökröt.

Item olyan fázánt süttetett Böszörményben, az kinek az zsirja három öl fának az tüzét eloltotta.

Báró *Gilányi* György uram azt mondotta, hogy bizonyos harezon lévén, lovával megesezt (=elesett) volna és mivel akkori alkalmatossággal az hadi nép confúsióval vala, tudja, hitével is konfirmálván, hogy csak a mennyit olvasott, több 400 lovasnál mellire vágattanak vala, mégis, midőn a földről felkölt, lovára ülven, nyolcat az ellenség közül trucidált volna.

Item báró *Gilányi* György uram mel-

szervezkedünk ellene, s ily módon társadalmilag lehetővé tesszük minél több szanatorium felállítását.

Ily szervezkedésre szólítjuk fel első sorban a mi művelt közönségünket. A kiket első sorban illet a kötelesség, orvosaink vegyék kezükbe a szervezés körüli teendőket. Ha úgyszeretettel, kellő lelkesedéssel karolják fel a szervezés munkáját, meg fognak győződni arról, hogy erős, lelkes tábor fogja őket segíteni feladatuk végzésében.

Tájékoztatásul itt közöljük a Szanatorium-Egyesület alapszabályainak kivonatát, melynek alapján a szervezkedést nálunk is óhajtható volna megkezdeni.

1. §.

Az egyesület célja korunk legnagyobb betegsége, a tüdővész ellen küzdeni minden rendelkezésre álló módon. E végből az egyesület széleskörű mozgalmat indít, hogy a pusztító kór ellen való védekezés köztudata hassa át a sziveket. Igyekszik bevonni az orvosi kart, a melynek tagjait felolvasásokra, népszerű ismeretésekre kéri föl. Népszerű röpiratokat oszt szét, pályaműveket jutalmaz, tudnivalókat terjeszt, tanácsokat ad a betegség pusztításainak enyhítésére. Beviszi a védekezés szükségességének tudatát az iskolai nevelés területére. Megnyerni igyekszik az irói világot, a lelkészi és tanítói kart, hogy általuk a betegség arányáról, ragályos

tóságos gróf Illésházy József uram asztalánál Pozsonyban 164 üvög hideg festett italt, németül Gefrorenesznek hívják, ivott meg, de holtodon holtrészegen másnap annyira kifogta . . . hogy majd kiadta a lelkét.

1778. die 14. May ujonnan azt mondotta *Fabricius*, hogy Beleznai regimentjéből való katonát esmert, az ki gazdaszszonyának étkét megevén, azonnal szüneti nélkül tyukmonyokat tojt és eladogálta és ha kapitánya ablakjából nem látta volna, midőn tojásokat nadrágjából szedte és az ő szakácsának eladni akarta volna, talán eddig is tojt volna.

Item azt mondotta, hogy felséges József császárunk most is egy pálczának visszaadásával neki tartozna melyet tőle Bécsben létekor Tuszen nevű miniszternél elvett és magánál talán csak felejtékényeségből megtartott.

17. May azt mondotta, hogy szakszóniai Czitaú nevű városban volt egy deák fletraversista, igen hires, az ki minden Isten nap három akós hordó sert megivott. Nyolcezer forintokat adáld vala neki prusiai király esztendőnként fizetésül, hogy szolgálatjába menne fletraversistának, mégsem akarta pajtásit elhagyni.

Harsányi György uram azt mondotta, hogy egykor bujdosásában éjszakának idején annyi békatojást ivott meg, hogy az oztán idővel mint kikölt benne; úgy

voltáról és gyógyíthatásáról a társadalom minden rétege kellő ismeretet szerezzen. A községeket a rájuk néző feladatokról tájékoztatja s ezeknek teljesítésére megfelelő módon serkenti. Elismerő jutalmakat oszt azoknak az orvosoknak és tanítóknak, a kik az egyesületnek munkaterületén a legintenzívebb működést fejtik ki. Gondja van az egyesületnek arra, hogy a betegeket a családban kikutassa, a családi körből gyógyítóházakba vonja, a népesség szegényebb köreiben a lakásviszonyokat javítsa. Felveszi tevékenysége körébe a küzdelmet az alkohol ellen, mint a mely egyik oka a tüdőbetegség terjedésének. Egyeseknek gyógysegélyeket ad és ellenőrzi, hogy a segély az orvosi rendelkezés szerint használtassék föl. Az alföldi (gyulai) József szanatorium létesítése után az ország egyéb részeiben is gyógyítóházakat (szanatoriumokat) állít a tüdőbetegeknek. A gyógyítóházakba elhelyezett betegek családját segítyezi. Az üdülő betegeknek olyan foglalkozásról gondoskodik, mely azok nehezen visszaszerezett egészségének ártalmára nincsen. Ambulatoriumokat és dispensatoriumokat állít föl. Kolóniákat létesít az üdülő tüdőbetegek részére. Általában felöleli a tüdőbetegség csapásai enyhítésének, a vedekezésnek, az óvintézkedéseknek minden tennivalóját.

3. §.

Az egyesület lehetőleg az ország minden városában, községében szanatoriumi bizottságot alakít.

Az egyesület tagjai.

a) ágyalapító (örök alapító) tagok, b) alapító tagok, c) pártoló tagok, d) rendes tagok, e) rendkívüli tagok, f) tiszteletbeli tagok.

6. §.

Ágyalapító tag az, a ki legalább 10,000 kor. alapítványt tesz az egyesület valamely szanatoriumánál.

Örök alapító az, a ki legalább 10,000 koronával járul az egyesület valamely egyéb célja előmozdításához. Ilyen célok: ambulatorium, dispensatorium, üdülőház létesítése, alkohol ellenes működés, irodalmi tevékenység, jutalmazások stb.

7. §.

Alapító tag az, a ki legalább 2000

vette észre, hogy az békák kuruttyoltanak benne; másképen soha ki nem vehette belüle, hanem egy itcze erős borecetet, egy marék söt belé tévén, ivott meg, úgy oztán az békának a csontja emésztődött a gyomrában meg, az búr is kijött oztán belüle.

Heggyessy Márton azt mondotta, hogy látta, egy asszonyembernek oly nagy haja volt, az kinek legkisebb s legrövidebb hajaszála is az sarkát érte s úgy beborithatta a testét vele, hogy egy tőhegyet sem tudott volna ember az hajszálak miatt tenni az testére.

Horváth János méltóságos gróf s főispán gersei Petheő Mihály uram ő nagysága lovászmestere, azt mondotta, hogy egyszer Szatmárból üdvezült méltóságos gróf Csáky Istvánné asszonynak oly almát hozott, az ki hat bécsi fontot nyomott

Heinzely Ferdinánd uram azt mondotta, hogy egyszer oly nagy szél fújt, hogy állásban lévő egy hintót oly messzire kifújta, hogy nappal keresni kellett.

1782. die 8. Dec. *Fabricius* János Kerekrethen vacsora felett azt mondotta, hogy Tiszán túl való földön sokat járván, szemével látta odavaló lakosokat szalmával vagy náddal fedni az házakat s minekutána fedéssel elkészültek volna, láklyát gyujtottak s avval az égő fáklával elégették a kiftityegő szalmát vagy

korona adománnyal járul az egyesület céljai előmozdításához.

Az ágyalapítvány, örök alapítvány és alapítvány összegét vagy egyszerre, vagy egyenlő évi részletekben legfeljebb öt év alatt kell befizetni.

Pártoló tag az, a ki legalább 100 koronával járul az egyesület fenntartásához.

10. §.

Rendes tag az, a ki évenként 4 koronánál, rendkívüli tag, a ki 2 koronánál nem kevesebb összeggel áldoz évenként az egyesület humánus céljainak.

A rendes és rendkívüli tagság a belépéstől számítva hat évre terjed. Az a rendes és rendkívüli tag, a ki kilépését az utolsó negyedévben be nem jelenti, további hat évre az egyesület tagjául tekintetik.

13. §.

A tiszteletbeli, ágyalapító, örök alapító, alapító, pártoló és rendes tag a közgyűlésen, valamint a szanatoriumi bizottságok (3. §) ülésén a tárgyalásban részt vehet, szavazás és megválasztathatóság jogával bir, az egyesület hivatalos értesítőjét ingyen kapja.

A rendkívüli tag a közgyűlésen (szanatoriumi bizottság ülésén) jelen lehet, de szavazata nincs.

Szanatoriumi bizottságok.

41. §.

Minden városban vagy községben, a hol legalább tíz rendes tagja van az egyesületnek, megalakul a szanatoriumi bizottság.

A bizottság tetszése szerint külön férfi és külön női bizottságként is alakulhat.

43. §.

A szanatoriumi bizottság szervezetét és ügyvitelét az igazgatótanács által adott útbaigazítás figyelembe vételével maga állapítja meg.

45. §.

Számosabb tagból álló szanatoriumi bizottság az ügyek vitelére választmányt alakít, a mely 5—25 tagból áll.

A választmányi tagok választása három évre szól.

nádót oly egyenesen, mintha sinórral kimérték volna, még sem gyúlt meg az fedele. Ezeket az kik hallották, lehetlenséget allegálván, *Fabius* aztán avval confirmálta, hogy ők mágusok lévén, per magiam azért könnyen azt is véghez vihették.

1783. die 20. Nov. *Fabricius* ismét Kerekrethen vacsora felett azt mondotta, hogy szepesvármegyei Szent-György nevű városkában Than nevű szentgyörgyi lakos város pinczéjében sok ital után igen nagyon megrészegeedett vala, az mely részegséget harmadnapig való ivással úgy meggyőzte, hogy teljességgel megjózanodott.

1785. in Januario *Fabrici* János asztal felett azt mondotta Kerekrethen, hogy bizonyos Jeszenszki nevű Bethlen regimentjéből való hadnagy oly erős és markos legény volt, az ki ha kardot kihúzta és jól megrázta egy kézzel, sok darabokra eltűredett és ezeket, szemével hogy látta, hitivel pécsetelte.

Item ujonnan azt mondotta: Duna partján bikák legelvének, egyszersmint egy nagy viza Duna vizéből kiugorván, egy bikának az farkát megfogván, vizbe akarta behúzni, de a bika is erősen magát megtartván, őtet be nem húzhatta, de az farkát elszakította, úgy ment maradt az bika a vizahaltul.

(Folytatjuk.)

Pancsova kulturünnepe.

A D.M.K.E. közgyűlése.

Lenn az ország határszélén, Szerbiával és Horvátországgal szemben, a belgrádi és a zimonyi Duna öblözrtben gyönyörű kulturünnepre készül egy magyar város A nemzetiség lakta Pancsova ipari és gazdasági kiállítást rendez a nyáron és a kiállítás alatt vendégül látja az ország egyik legnagyobb kultúregyesületét, a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesületet, amelyet Pancsova város törvényhatósága hívott meg a város falai közé.

Ez az egyre magyarosodó, folyton fejlődő kies város, amelyet a festőin szép, a Tiszától és Szávától valóságos tengerré dagadt Alduna választ csupán el három idegen országtól, Horvátországtól, Szerbiától és Boszniától, nagy lelkesedéssel készül a kulturális ünnepélyre. Zászlódiszt ölt a város, és változóan szép ünnepélyek egész sorát rendezi odaérkező vendégei tiszteletére, akiknek ugyanakkor bemutatja, hogy mennyit haladt szorgalmas munkás népe az ipar és a mezőgazdaság terén. Pedig egyéb fontos munkája is volt e város közönségének Az ország legszélső határán ápolni, erősíteni és fejleszteni a magyar állameszmét.

A magyar kultúra bódító erejével szeptember hó 9-én vonul be a D.M.K.E. amely rövid idő alatt hatalmas kulturintézménye lett a déli Magyarországnak, tagjainak százával Pancsovára, a hova ugyanakkor megérkeznek az ország összes polgármesterei, akik egy nappal később kongresszust tartanak a városban. De a városok podesztái már előző napon Pancsovára érkeznek, mivel jelen akarnak lenni a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület nagy gyűlésén, amely Rónay Jenő ny. főispán, a D.M.K.E. elnökének elnöklete alatt a megállapított program szerint, felejtethetlen szép ünnepély keretében szeptember hó 10-én délelőtt 11 órakor Pancsova thjf. város székházának dísztermében fog lefolyni. Vonzó szép pontjai a D.M.K.E. közgyűlése után rendezendő ünnepélyeknek a zimonyi ezredéves emlék megkoszoruzása, Belgrád megtekintése és az Aldunai kirándulás.

A város maga külön meghívót bocsájtott ki ez alkalommal a D.M.K.E. tagjaihoz. E meghívót Zákó Milán Versec és Pancsova városok főispánja, dr. Mattanovich Adolf, kir. tan. Pancsova thjf. város város polgármestere, Dániel Ernő v. b. t. f a város országos képviselője irták alá. A kulturünnepek két napra terjed ki. A D.M.K.E. közgyűlésének programja és az azzal kapcsolatos ünnepek sorrendje különben ez:

A közgyűlés sorrendje:

Ünnepi beszéd. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére négy egyesületi tag kiküldése. Elnöki jelentés a D.M.K.E. internátusairól. A D.M.K.E. a harmadik egyetemért. A megválasztott tiszt és igazgatósági állásoknak választás utján való betöltése. Indítványok, melyek az alapszabályok 20. §-a értelmében, az elnökséghez a közgyűlést megelőzőleg 14 nappal előbb beadattak. Záró beszéd.

Az igazgatóság a közgyűlést megelőzőleg, 1905. évi szeptember hó 10-én délelőtt 10 órakor Pancsova thjf. város székházában ülést tart, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse,

Az ünnepély sorrendje:

Szeptember hó 9-én D.M.K.E. elnökségének továbbá Arad, Bácsbodrog, Békés, Csanád, Csongrád, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyék területéről érkező egyesületi tagok fogadtatása a vasutnál, valamint a hajó állomáson és azoknak részben a szállókban, részben magánházaknál való elszállásolása. Este 6 órakor ismerkedési estély a kiállítás területén.

Szeptember hó 10-én: Reggel Pancsova thjf. város kulturális intézményeinek, valamint a város által rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítás megtekintése. Délelőtt 10 órakor a D.M.K.E. igazgatóságának gyűlése Pancsova város széképületében. Délelőtt 11 órakor a D.M.K.E. közgyűlése Pancsova thjf. város széképületének dísztermében. Délután 1 órakor lakoma az ipari és mezőgazdasági kiállítás területén. (Egy terület ára 4 korona.) Délután 3 órakor a Duna gőzhajózási társaság külön hajóján átrándulás Belgrádba és a szerb főváros nevezetességeinek megismerése. (Utlevél ez alkalomra nem szükséges.) Este 9 órakor nagy tűzijáték az ipari és mezőgazdasági kiállítás területén és ugyanott a D.M.K.E. tagjai tiszteletére estély.

Szeptember hó 11-én: délelőtt 1/2 9 órakor a Duna gőzhajózási társaság hajóján kirándulás Zimonyba és a Hunyadi vár rom valamint az ezredéves emlék megtekintése. A kirándulás után Zimonyból hajón és vasuton való elutazás. Amennyiben megfelelő csoportok jelentkeznek, kirándulások rendeztetnek az Aldunán, esetleg Niss, Szófián át Konstantinápolyba.

Figyelmeztetés! Mindazokat az egyesület tagokat, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, tisztelettel felkérjük, hogy elhatározásukat Pancsova város polgármesteri hivatalánál szept. hó 1-éig bejelenteni sziveskedjenek. A D.M.K.E. közgyűlésén részt vevő egyesületi tagok számára a m. kir. keresk. miniszter gyorsvonatokra is érvényes bíró kedvezményes utazási igazolványokat engedélyez, melyekkel a tagok és azok családtagjai számára a m. kir. államvasutak és az üzletkezelésükben lévő helyi érdekű vasutak bármely állomásáról — Pancsovaig és a kiinduló állomásra vissza, gyors-, személy- és vegyesvonattal az I. és II-ik kocsisztályban a használandó vonatnevek megfelelő, oda és vissza külön-külön váltandó közvetlen alacsonyabb kocsisztályú rendesárú egész: a III-ik kocsisztályban pedig személy és vegyesvonattal félárú II. oszt. menetjeggyel utazhatnak. A hajókon való utazás szintén mérsékelt jegyekkel történik.

HIREK.

Áthelyezés. *Petainek* József, helybeli honvéd alezredes, zászlóaljparancsnok, ezredparancsnok helyettesi minőségben Lugosra helyeztetett át s helyébe zászlóalj parancsnokká *Habér* János lugosi honvédőrnagy neveztetett ki. A távozó zászlóaljparancsnoknak gratulálunk jól megérdemelt előléptetéséhez!

Személyi hír. *Thali* Emil min. tanácsos, a Dunagőzhajózási társaság budapesti- és *Müller* Ottó, a társaság bécsi vezérigazgatója f. hó 12-én hajóval Orsovára érkezett, a honnan másnap reggel T-Severinre indultak s útközben a Vaskapu csatornában végignéztek egy vontatást.

Hadihajók Orsován. A „*Temes*” és „*Bodrog*” nevű monitorok egy járőr

hajó kíséretében f. hó 10-én Orsovára érkeztek, a rendes nyári vonaltanulmányozás végett.

Tiszti kirándulók. F. hó 10-én, a nagyszabeni hadtestiskola tagjai, 2 altábornagy, 30 tiszt és ugyannyi legénység Orsovára érkezett; 13-án pedig a budapesti hadtestiskola tagjai rándultak le. (52 tiszt és 24 legény) harcászati tanulmányok végett.

Záróünnepély. A helybeli polgári iskola jún. 21-dikén (szerdán) záróünnepélyvel rekeszti be a tanévet. Reggel 8 órakor a templomba vonul az ifjuság s részt vesz a *Te Deum-on*, majd visszatér, s 9 órakor kezdetét veszi az iskolai ünnepély. A szavalatok, s énekszámok meghallgatása után az igazgató s osztályfőnökök beszámolnak a tanév lefolyásáról, illetőleg az eredményről, s ki fognak osztatni a jutalmi könyvek és egyéb ajándékok. A záró ünnepélyre a t. szülőket és iskolabarátokat ez úton meghívja az iskola igazgatója.

Vendéglő megnyitás. *Ozanic* Ferenc jó hírű vendéglőstünk f. hó 10-én nyitotta meg újonnan berendezett s a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő vendéglő- és kényeztetési helységeit. A megnyitáson nagy számban megjelent mulató közönség tanubizonyosága annak, hogy Orsován egy kényelmes, csinos és modern vendéglő helysége már régóta nélkülözöttünk.

Meghívó. Az orsovai lövészegylet elnöksége meghívja ezennel az igen tisztelt tag urakat, hogy a folyó hó 22-én (úrnapiján) délután 6 órakor tartandó közgyűlésre, melyet fél 8 órakor társas vacsora fog követni és felkéri az igen tisztelt tag urakat, hogy ez alkalommal mentől nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

Tárgysorozat:

- 1) A főlövésztervező jelentése.
- 2) A titkár jelentése.
- 3) A pénztáros jelentése.
- 4) A felmentmény megadása.
- 5) A tisztikar lemondása.
- 6) Új tisztikar választása.
- 7) Költségvetési előirányzat.
- 8) Királylövésznapjának megállapítása.
- 9) Esetleges indítványok (Ezek 8 nappal a közgyűlés előtt nyújtandók be az elnökséghez).
- 10) Kétséssé vált követelések fölötti határozat.

A víz, mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyanoknak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse.

Közismert dolog, hogy e célra a mohai Agnesforrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Agnesvizet különösen olcsón szerezhetik be.

TARKA KRÓNKA.**Mese az Orsovai Hírlap hallgatni akaró olvasóinak!**

Mindenekelőtt meg akarom határozni, hogy jelen esetben hogyan értem én a „hallgatást”? Nem értem ez alatt, hogy hallgassanak akkor, mikor a magyar vezényszót követeljük, de úgy sem értem ám, hogy akkor hallgassanak mikor én beszélek, de értem úgy, hogy hallgassanak, mint mikor mesét hallgatnak valakitől.

Evvel, úgy vélem tisztában lévén, rátérek meséskémre, hallgassatok pedig — nagy örömmel! Tehát lám a most folyó japán-orosz küzdelemből vettem-e mesét, mert máshonnan honnan vehetné az ember? A Kamsatka félsziget Avorosz városában állott vala egy csárda, melyet, minthogy ottan néha vidéki földes urak is megszálltak vala, — (ittak addig a mig birtak, azután lefektették őket, vagyis kénytelenek voltak „megszállni”) szállodának is neveztek.

Egyszer összeült vagy három vidéki földesúr, s megfelelő cincár kísérettel elkezdtek mulatni jó fajta vutki mellett, de alig melegedtek bele, egyszerre csak „kakuk szólal, üt az óra” a cincárok kezében megáll a balalájkaverő, és elhallgat a nóta! Az urak nem tudták mire vélni a dolgot, hát ráriadtak a cincárokra, hogy „gyerünk, gyerünk.” De a cincárok azt felelték, hogy nem lehet, mert a pán muzsik megtöltötte.

„Tyüh — háromezer kancsuka a hátára” — riadt fel nagyságos Birilev úr, a kompánia egyik tagja: „Warum nicht spielen?” mondá angolul.

De a pán muzsik, a ki a fenti nyelvet szintén értette, és a ki még több vutkit tudott inni, mint a vendégek, egyszerűen tengeri-rozmár nyugalommal rávágta: „Ruhig, aus is.” És eltűnt!

A cincárok recommendálták magukat, csak a főcincár ült le szomoruan számolva az esetleg még kapott volna rubeleket!

A kompánia kezdett rossz vicceket gyártani, hogy mi lehet az oka ezen hirtelen változásnak? Az egyik úgy vélte, hogy mivel egy kozák-hetmann van itt és az fent alszik, azért nem szabad „hangosan” mulatni! De erre Birilev nagyságos úr röktön felugrott és kancsukájával megmérte, a szálló távolságát a mulatóktól, és úgy találtatott, hogy egy somogyi paraszt hajszállal (fél méter) még messzebb van mint Makótól Jeruzsalem! Tehát ez nem lehet az oka!

Azt mondja erre Alexejer, hogy hát azért van, mert a folyó másik partján lévő faluba a kutyák ilyenkor térnek nyugalomra és a pán muzsik jószívűsége nem engedi, hogy zavarják? Mert itt tudvalevőleg afféle europai záróra szokás nem divik!

És ime a jószívűség nyomán rájutott Skadzov, a kompánia 3-dik tagja, hogy azért nem szabad a cincároknak játszani, mert udvaron egy pár fiatal fa áll és ezeknek árt a késői világosság, mely úgy keletkezik, hogy balalajka mellett sokáig mulatnak és sok petrolonyt fogyasztanak!

És úgy is volt, mert tíz pere múlva megjelent egy fekete-fehér mellényes muzsik, aki valószínűleg europailag képzett pincér lehetett, átnyújt egy listát, melyen a következő sorrend volt látható.

Sorrend a cincárok és a közönség részére:

1. Junius hó: A cincárok juniusban csak éjfélig játszhatnak Avorosiak részére, mert akkor a csemete fák már szenderegni akarnak.

2. Julius hó: A cincárok csak 11 óráig játszanak, mert akkor minden jóra való hal, már lepihen hullám ágyába.

3. Augusztus hó: A cincárok csak 10 óráig játszanak, mert akkor tér nyugalomra a Vladi-Vodicaí vonalór, kiadig a ház előtt pipázik.

4. Szeptember hóban és a többi hónapokban egyáltalán ne játszának vagy

ha játsszanak, olyan halkán verjék a bal-alajkát, mint mikor a szinyog madár inkább belecsipi mint éneklő az ember fülébe, hogy „szegény“.

Megjegyeztetik, hogy szívesen csak olyan vendégek láttatnak, a kik tarantálon jönnek, kevés ideig maradnak, de sokat költenek. Helybeliekre nem reagáltatják.

Eddig volt a lista! Birilev nagyságos úr megjegyezte, hogy ezt elmondhatták volna szép szóval, nem pedig ráordítani az emberre, hogy megre megjen a szűve!

„Moje fratye“, mondta erre Skadzov, ha Európában volnánk úgy volna, de mi — Kamsatkában vagyunk, közel a világvégihez!

Tanulság: „Csuti pla plati“!

Omega.

Tanuló.

Tiszteletes szülők gyermeke irodába azonnal, vagy később is, felvétetik

Barth Miksa

magyar hordócsapgyára

Orsova-Zsupanek.

Alapított 1883-ban.

Magyar-Francia Cognac-gyár

R. Marty és Társai

R.-T.

Marty-Cognac

VILÁGOS.

Gyógyhatású tiszta borparlat.

— Mindenütt kapható! —

Védjegy: A világsi várom.

Védjegy: A világsi várom.

Nincs többé iszákosság.

A csodát okozó Cozapor-ból egy próbára valót ingyen küldünk.

Kávéba, teaiba, ételbe és italba elegyíthető, s beadható anélkül hogy az illető észrevenné.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden beszéde a mértékletességről, mert ez azon hatást idézi elő, hogy az iszákosnak a szeszital visszataszítóvá kezd válni. A COZAPOR csendesen és biztosan hat, a feleség, nővér avagy leány beadhatja az iszákosnak anélkül, hogy ez észrevenné a javulás okát.

COZA ezer és ezer családot kibékített, s a szegénytől, becselenségtől ezer és ezer férfit megmentett, akik azután ismét erőteljes polgárokká, tevékeny kenyérkeresők lettek. Számos fiatal embert a boldogsághoz vezető jó útra térített, és sok ember életét több évvel megnyújtotta.

Azon intézet, mely a valódi Cozaport bírja, azoknak, akik ezt kívánják, ingyen küld próbát. A szer ártalmatlan voltáért kezeskedünk.

INGYEN PRÓBA.

147 szám.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. A levelek 20 fős bélyeggel látandók el.

COZA INSTITUT

(Dept. 147),

62, Chancery Lane,
London W.C. (Anglia).

2976. szám.

kig. 1905.

Az orsovai járás főszolgabírójától.

Pályázati hirdetés.

Az évi 900 kor. fizetés és 100 kor. lakbérrel javadalmazott zsupaneki segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényüket folyó évi **július 10-ig hozzám** annnyival inkább beadják, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A román nyelv értése kívánatos.

A választás iránt utólag fogok intézkedni.

Orsován, 1905. évi június hó 2-án.

Péczely, főszolgabíró.

1813./1905. szám.

Árverési hirdetés.

Az orsovai m. kir. erdőhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a berzászkai m. kir. erdőgondnokság kerületéhez tartozó és Szvinicza község határában fekvő „Pavalina“ nevű erdőrészben a kinestári határnyiladék kezdetétől a kiépített iparvasut végpontjáig feltalálható és a kinestár tulajdonába átszállott mintegy 650 drb. ócska vassin és ahhoz tartozó vasalkatrészek 234 métermázsza becsúlyban 1905. évi július hó 3-ik napján d. e. 9 órakor a fent megnevezett erdőgondnokság irodájában írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen örök áron elfognak adatni.

Kikiáltási ár kilogrammonként 6 fill.

Versenyezni szándékozók az árverés előtt a beesár 10%-át bánatpénzül az árverési biztos kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

A szabályszerűen kiállított és ívenként egy koronás bélyeggel és a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőgondnokságnál bármikor megtekinthetők.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Orsova, 1905. évi június hó.

M. kir. erdőhivatal.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-forrás

mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor-, légeső- és húgyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes-forrást**, ha **gyomor-, bél- és légesőhurottól** szabadulni akarunk. *Dr. Kéty.*

Használjuk a mohai **Ágnes-forrást**, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk. *Dr. Kövér.*

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olesóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: **SCHENBERGER MÓR** úrnál ugyan itt ingyen kapható az **Ágnes-forrás** díszes kivitelű ismertető füzet.